

Městský soud v Praze

Hybernská 18, 111 21 Praha 1

ID dat. schr. snkabbm

Praha, 30. 12. 2019

**VĚC: SPRÁVNÍ ŽALOBA
proti rozhodnutí žalované ze dne 30. 10. 2019**

Žalobce: **Mgr. et Mgr. Jakub Michálek**, nar. 6. 2. 1989
bytem Bořivojova 694/108, Praha 3
zástupce: Mgr. Filip Hajný, advokát, ev. č. ČAK 14269
se sídlem Rubešova 83/10, Praha 2 (plná moc v Příloze č. 1)

Žalovaná: **Pražská strojírna a.s.**, IČO: 60193298
se sídlem Praha 9 - Vinoř, Mladoboleslavská 133, PSČ 19017

Přílohy:

1. Plná moc a osvědčení o registraci k DPH zástupce žalobce
2. Žádost o informace ze dne 20. 9. 2019
3. Odpověď na žádost o informace ze dne 30. 9. 2019
4. Odvolání ze dne 15. 10. 2019
5. Rozhodnutí o odvolání ze dne 30. 10. 2019
6. Výpis z obch. rejstříku žalované
7. Výpis z obch. rejstříku Dopravní podnik hl. m. Prahy, akciová společnost
8. Stanovy žalované

I.

Žalobce podal dne 20. 9. 2019 žalované žádost o informace (Příloha č. 2) podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „**zákon o svobodném přístupu k informacím**“ nebo „**InfZ**“). Předmětem žádosti bylo poskytnutí následujících informací: *Všechny smlouvy uzavřené mezi [žalovanou] a advokátem JUDr. Květoslavem Hlínou a mezi [žalovanou] a HSP & Partners, advokátní kancelář, v.o.s., a to za období od roku 2014 do současnosti. Žalobce v žádosti požádal o plné znění těchto smluv a u každé smlouvy o uvedení informace, zda je platná a v jakém finančním rozsahu byla čerpána.*

Na tuto žádost reagovala žalovaná dopisem ze dne 30. 9. 2019 (Příloha č. 3), ve kterém uvedla, že se nepovažuje za osobu povinnou dle zákona o svobodném přístupu k informacím, neboť u ní „nepřevažují znaky pro veřejnou instituci“, a požadované informace žalobci neposkytla. Dále žalovaná uvedla, že vyžádané a neposkytnuté informace naplňují definiční znaky obchodního tajemství, jehož ochranu zákon o svobodném přístupu k informacím výslovně připouští. Tuto odpověď žalované lze z hlediska jejího obsahu považovat za rozhodnutí o odmítnutí žádosti podle § 15 zákona o svobodném přístupu k informacím.

Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce dne 15. 10. 2019 odvolání (Příloha č. 4), ve kterém se odkazoval na nálezy Ústavního soudu ze dne 27. 3. 2018, sp. zn. I. ÚS 1262/17, který aproboval závěry Městského soudu v Praze a Nejvyššího správního soudu, že společnost Pražská plynárenská Servis distribuce, a.s., jejímž konečným a výhradním vlastníkem je hl. m. Praha, je povinným subjektem dle zákona o svobodném přístupu k informacím. Žalobce logicky dovodil, že ze stejného důvodu je povinným subjektem také žalovaná, a uvedl, že u ní převažují znaky veřejné instituce, včetně jejího účelu, jímž je výroba kolejových konstrukcí a výhybkových systémů pro veřejnou tramvajovou dopravu ve městech. Dále žalobce poukázal na skutečnost, že ochrany obchodního tajemství se může povinný subjekt dovolávat pouze za podmínky, že v souladu s § 15 odst. 2 InfZ uvede, kdo

vykonává právo k tomuto obchodnímu tajemství, což žalovaná nesplnila. Žalobce proto v odvolání požadoval, aby mu vyžádané informace byly poskytnuty.

Reakcí na odvolání žalobce byla odpověď představenstva žalované ze dne 30. 10. 2019 (Příloha č. 5), žalobci doručená téhož dne, kterou lze dle jejího obsahu kvalifikovat jako rozhodnutí o zamítnutí odvolání. Informace žalobci poskytnuty nebyly a rozhodnutí obsahovalo zástupné důvody pro jejich neposkytnutí.

Proti naposled uvedenému rozhodnutí podává žalobce tuto správní žalobu, a to v celém rozsahu napadeného rozhodnutí, jelikož jím byl zkrácen na svém právu na informace a přístupu k nim, jež mu zaručuje zákon o svobodném přístupu k informacím a rovněž i čl. 17 Listiny základních práv a svobod.

II.

Žalobce namítá, že žalovaná je povinným subjektem dle zákona o svobodném přístupu k informacím, což jednoznačně vyplývá z recentní judikatury správních soudů i Ústavního soudu. Městský soud v Praze v rozsudku ze dne 23. 11. 2016, č. j. 9 A 191/2015 – 43, Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 22. 2. 2017, č. j. 7 As 349/2016 – 23 i Ústavní soud v nálezu ze dne 27. 3. 2018, sp. zn. I. ÚS 1262/17 došly shodně k závěru, že povinným subjektem ve smyslu zákona o svobodném přístupu k informacím je mj. společnost Pražská plynárenská Servis distribuce, a.s. Tento závěr soudy dovodily ze skutečnosti, že uvedená společnost je nepřímo, tj. prostřednictvím dalších společností, ovládána veřejnoprávní korporací, a to hlavním městem Prahou. Konkrétně Ústavní soud uvedl, že „[v] nyní posuzovaném případě stěžovatelky je sice jejím jediným akcionářem jiná obchodní společnost - Pražská plynárenská, a.s., jejímž jediným akcionářem je další obchodní společnost - Pražská plynárenská Holding, a.s. Jediným akcionářem Pražské plynárenské Holding, a.s., je však hl. m. Praha. V popsáném (vertikálně vzestupném) vztahu - stěžovatelka - Pražská plynárenská - Pražská plynárenská Holding - hl. m. Praha - jsou jednotlivé články vždy 100% akcionáři předešlé společnosti, kdy každý tento 100% akcionář je pak výlučným společníkem, a proto

i ovládající osobou společnosti (§ 74 zákona o obchodních korporacích), ve které je jediným členem (srov. odstavec 28 odůvodnění napadeného rozsudku Nejvyššího správního soudu). Jak konstatovaly již správní soudy v napadených rozsudcích, stěžovatelka je proto nepřímo, tj. prostřednictvím dalších uvedených obchodních společností, ovládána veřejnoprávní korporací.“

Žalobce v této věci požaduje informace od žalované jako společnosti, která je ve vlastnické struktuře ještě o jeden stupeň blíže hlavnímu městu Praze jakožto veřejnoprávní korporaci, neboť 100% vlastníkem žalované je Dopravní podnik hl. m. Prahy (viz Přílohu č. 6), akciová společnost, jejímž 100% vlastníkem je hl. m. Praha (viz Přílohu č. 7).

Tyto závěry podporuje i odborná literatura, podle které „[v]eřejnými institucemi budou dále i obchodní společnosti, v nichž rozhodující vliv uplatňuje stát či územní samosprávný celek nepřímo, tedy prostřednictvím jiných ovládaných právnických osob (které budou rovněž povinnými subjekty) – v opačném případě by se právnické osoby navázané na stát či samosprávný celek vyhnuly své informační povinnosti řetězením vlastnických vztahů“ (FUREK, Adam; ROTHANZL, Lukáš. Zákon o svobodném přístupu k informacím a související předpisy: Komentář. 2. vyd. Praha: Linde, 2012, s. 54).

Žalobce považuje za vhodné zmínit i nedávný nález Ústavního soudu ze dne 2. dubna 2019, sp. zn. II. ÚS 618/18 (dále jen „**nález OTE**“), na který je ostatně odkazováno i v napadeném rozhodnutí o odvolání. V nálezu OTE Ústavní soud učinil pro toto řízení několik důležitých závěrů. V bodu 16. nálezu Ústavní soud přímo konstatuje, že „veřejnou institucí podle zákona o svobodném přístupu k informacím je jakákoliv obchodní společnost, jejímž stoprocentním vlastníkem je stát, případně veřejnoprávní korporace.“ Tento závěr podporuje Ústavní soud řadou argumentů. Pravděpodobně nejzásadnější z nich jsou obsaženy v bodech 23. a 24. nálezu OTE. Ústavní soud zde zdůrazňuje, že smyslem ústavně zaručeného práva na informace (které je mj. vyjádřeno i možností žádat o informace prostřednictvím zákona o svobodném přístupu k informacím) je umožnit a usnadnit efektivní veřejnou kontrolu výkonu moci veřejné a rovněž i hospodaření s majetkovými hodnotami, jež jsou veřejnou mocí přímo nebo nepřímo ovládány. Tento smysl bude ovšem dle

Ústavního soudu zcela naplňován nikoliv omezováním okruhu povinných subjektů dle zákona o svobodném přístupu k informacím, nýbrž naopak tím, že v pochybnostech bude voleno řešení pro jeho rozšíření.

Kromě toho, dle mínění žalobce naplňuje žalovaná znaky veřejné instituce i podle tzv. pětistupňového testu, který Ústavní soud vymezil již v nálezu ze dne 24. 1. 2007, sp. zn. I. ÚS 260/06 (dále jen jako „**nález Letiště Praha**“). Jednotlivé body tohoto testu jsou následující:

- a) povaha zakladatelského jednání;
- b) hledisko osoby zřizovatele;
- c) subjekt vykonávající vliv ve vztahu ke kreaci orgánů;
- d) existence veřejnoprávního dohledu;
- e) účel založení.

Ad a) V otázce povahy zakladatelského jednání úkonu upozorňuje žalobce na argumentaci z nálezu Letiště Praha, kde Ústavní soud uvádí, že *„při zkoumání daného hlediska je totiž namístě rovněž zvažovat celkovou míru ingerence státu při vzniku a zániku instituce, která je daleko intenzivnější u veřejné instituce než u instituce soukromé (při které má podstatně větší převahu její "vlastní" vůle). I když se tedy z pohledu formy zřízení jedná o zakladací akt ve formě zakladatelské listiny ve smyslu obchodního zákoníku, tj. ve formě soukromoprávního úkonu, nelze nereflektovat při úvahách o způsobu založení podniku skutečnost, že zakladatelem je stát, který také podnik ruší a rozhoduje o jeho sloučení, splynutí a rozdělení.“* Ačkoliv tedy bylo založení žalované formálně soukromoprávním jednáním, nelze dle názoru žalobce pominout, že o založení žalované rozhodoval jako jediný akcionář Dopravní podnik hl. m. Prahy (viz Přílohu č. 8), tj. akciová společnost zcela ovládaná hlavním městem Prahou, tedy veřejnoprávní korporací. Fakticky jde tak o jednání, která, ač mají soukromoprávní povahu, jsou ve skutečnosti vyjádřením vůle moci veřejné. Dle žalobce tedy v otázce založení a zrušení žalované jde o veřejnoprávní znak, nikoliv soukromoprávní.

Ad b) Co se týče druhého znaku, tedy hlediska osoby zřizovatele, jde dle žalobce rovněž o znak veřejnoprávní, ze stejného důvodu jako v předchozím bodu ad a).

Ad c) Na základě argumentace obdobné úvahám k otázce povahy zakladatelského jednání lze rovněž konstatovat, že veřejnoprávní povahy je i způsob kreace orgánů žalované. Ačkoliv se tak znovu děje formálně soukromoprávním úkonem, nelze pominout, že jediným akcionářem žalované je (zprostředkovaně) hlavní město Praha, které má úplnou kontrolu nad podobou, počtem a složením jednotlivých orgánů žalované. Ve svém faktickém důsledku, i přes svou zdánlivě soukromoprávní povahu, tedy díky 100% kontrole (byť zprostředkovanou přes jinou instituci ze 100 % ovládanou hlavním městem Praha) žalované hlavním městem Prahou jako jediným jejím akcionářem, je třeba i tento znak (s odkazem mj. na zmíněnou argumentaci Ústavního soudu v nálezu Letiště Praha) považovat za veřejnoprávní, jelikož jde znovu o projev vůle moci veřejné prostřednictvím soukromoprávního jednání.

Ad d) Závěry zmiňované v předcházejícím odstavci jsou rovněž plně platné i v otázce dohledu nad žalovanou. Hlavní město Praha má totiž jako 100% akcionář společnosti, jež je 100% akcionářem žalované, nad žalovanou plnou kontrolu, a to i v otázkách dozoru (rozhoduje např. o tom, kdo bude členem dozorčí rady, která, ač je formálně zřízena soukromoprávně, podléhá vlivu hlavního města Prahy jako, byť zprostředkovaně, výlučného akcionáře atd.). Rovněž tento znak je (i přes svou formálně soukromoprávní povahu) třeba považovat za veřejnoprávní.

Ad e) K tomuto bodu testu žalobce uvádí, že dle Ústavního soudu (bod 23. nálezu OTE) není relevantní ani námitka „že dané subjekty nesledují veřejný účel – i tam, kde jsou veřejné prostředky užívány v souladu se zákonem k soukromým účelům, je třeba dbát na to, aby se tak dělo hospodárně. Jinými slovy, nelze akceptovat iracionální či nehospodárné nakládání s veřejnými prostředky snad pouze proto, že se tak děje v rámci podnikatelské činnosti daného subjektu.“ I přesto, že dle vyjádření žalované spočívá její činnost v podnikání, nelze dle názoru žalobce zcela pominout, že žalovaná hospodaří mj. i s veřejnými prostředky, jelikož je subjektem, na němž má majetkovou účast veřejnoprávní subjekt (hlavní město Praha) jako její (zprostředkovaně) jediný akcionář. Kromě toho, žalovaná společnost působí

v odvětví, kde prakticky jedinými zákazníky jsou veřejnoprávní korporace, tedy města provozující hromadnou tramvajovou dopravu na svých územích, což je nepochybně činnost sloužící veřejnému, nikoliv soukromému zájmu.

Žalobce tedy na závěr dodává, že byly splněny všechny body testu a že lze v souladu s ustálenou judikaturou Ústavního soudu s jistotou konstatovat, že povaha žalované je veřejnoprávní. Tím je zároveň možné ji považovat za veřejnou instituci a povinný subjekt dle zákona o svobodném přístupu k informacím.

V souvislosti s námitkou žalované, že informace požadované žalobcem není možné poskytnout, jelikož jejich poskytnutím by bylo zasaženo do obchodního tajemství, žalobce uvádí, že žalovaná nijak neprokázala, dokonce ani se nepokusila prokázat, že vyžádané informace skutečně naplňují všechny zákonné definiční znaky obchodního tajemství. Také s ohledem na obchodně nikterak citlivou povahu vyžádaných a neposkytnutých informací se tato námitka žalované jeví jako účelová a právně neopodstatněná.

III.

Na základě výše uvedeného žalobce tvrdí, že byl rozhodnutími žalované a představenstva žalované zkrácen na svém právu na informace, a v souladu s § 16 odst. 4 zákona o svobodném přístupu k informacím navrhuje, aby soud vydal následující

R O Z S U D E K :

1. Rozhodnutí představenstva žalované ze dne 30. 10. 2019 o odvolání žalobce proti rozhodnutí žalované o odmítnutí žalobcovy žádosti o informace se zrušuje.
2. Rozhodnutí žalované ze dne 30. 9. 2019 o odmítnutí žalobcovy žádosti o informace se zrušuje.

3. Žalované se nařizuje, aby žalobci poskytla plné znění všech smluv uzavřených mezi žalovanou a advokátem JUDr. Květoslavem Hlínou a mezi žalovanou a HSP & Partners advokátní kancelář v.o.s., a to za období od roku 2014 do současnosti, s uvedením u každé smlouvy informace o tom, zda je platná a v jakém finančním rozsahu byla čerpána,

to vše v elektronické podobě ve strojově čitelném formátu do datové schránky žalobce 4memzkm.

4. Žalovaná je povinna do patnácti dnů od právní moci tohoto rozsudku nahradit žalobci náklady řízení.

v z. Mgr. Filip Hajný, advokát
Mgr. et Mgr. Jakub Michálek